

ПРВ ОДДЕЛ

ОДЛУКА

Жалба број 75328/12
Георги ЦАБИРОВ
против Република Македонија

Европскиот суд за човекови права (Прв Оддел) на ден 18 декември 2018 година во Совет составен од:

Tim Eicke, *Претседател*,

Jovan Plevski,

Gilberto Felici, *судии*,

и Renata Degener, *Заменик Секретар на Одделот*,

Имајќи ја предвид горенаведената жалба поднесена на 17 Ноември 2012 година,

Имајќи ги предвид наводите дадени од тужената држава и наводите дадени од жалителот во одговор,

Ја донесе следнава одлука:

ФАКТИ

1. Постапката започнала со жалба (бр.75328/12) против Република Македонија поднесена до Судот според член 34 од Конвенцијата за заштита на човековите права и основните слободи („Конвенцијата“) од македонски државјанин г-дин Георги Цабиров, застапуван од г-дин Ф. Медарски, адвокат од Скопје. Жалителот починал на 30 Јануари 2015 година. Сопругата на жалителот, г-а Вера Цабирова, изрази желба да продолжи со постапката по жалбата, на местото на својот сопруг и го назначи истиот адвокат како нејзин застапник. Од практични причини, г-дин Георги Цабиров ќе продолжи да се нарекува „жалител“ во оваа одлука.

2. Македонската влада („Владата“) е застапувана од нејзиниот претходен агент г-дин К. Богданов, подоцна наследен од г-а Д. Џонова.

Околности на случајот

3. Фактите на случајот, како што се поднесени од страните, може да се сумираат како што следи.

4. Жалителот бил адвокат. На 8 февруари 2006 година Фондот за пензиско и инвалидско осигурување („Фондот“) донел времено решение („одлуката од 2006 година“) според кое на жалителот му била доделена месечна инвалидска пензија поради неговата намалена работна способност во износ од 19.232 денари (МКД - околу 310 евра (EUR)). Правото на жалителот на инвалидска пензија започнало од 1 јануари 2006 година.

5. На 1 јули 2008 година жалителот повторно ја отворил својата адвокатска канцеларија со скратено работно време. Со оглед на ова вработување, на 17 јули 2008 година Фондот ја намалил неговата инвалидска пензија („одлуката од 2008 година“) на 70% од износот наведен во одлуката од 2006 година. Намалената пензија изнесувала 16.879 денари (приближно 270 евра); пресметката на оваа сума била заснована на член 154 од важечкиот Закон за пензиско и инвалидско осигурување, кој предвидува исплата на пензија во намален износ во случај примателот на пензијата да се вработи.

6. Во декември 2008 година е донесен нов Закон за пензиско и инвалидско осигурување („Законот од 2008“). Според член 10 од Законот од 2008 година, ако примателот на пензија се вработи, му се запира исплатата на неговата пензија за времетраењето на тоа вработување. Соодветно на тоа, било побарано од жалителот да го извести Фондот дали ќе избере да го прекине неговото вработување и да продолжи да ја добива пензијата или ќе продолжи со своето вработување и исплатата на неговата пензија да биде запрена. Откако истиот одбил да го прекине своето вработување, на 17 март 2009 година Фондот ја запрел исплатата на пензијата на жалителот („одлуката од 2009 година“) за времетраењето на неговото вработување, потпирајќи се на членот 10 од Законот од 2008 година. Запирањето стапи на сила 1 јануари 2009 година, истовремено кога Законот од 2008 година стапи на сила.

7. На 17 август 2009 година, второстепената комисија ја одбила жалбата поднесена од жалителот и ја потврдила одлуката на Фондот. Истата го заземала ставот дека Законот од 2008 година не предвидува исплата на инвалидска пензија во случај на вработување.

8. Горенаведените одлуки се потврдени од Управниот суд и Вишиот управен суд со пресуди од 2 декември 2010 година и 27 април 2012 година, соодветно. Судовите го одбиле како неоснован аргументот на жалителот дека Законот од 2008 година имал ретроактивно дејство и утврдиле дека жалителот не бил лишен од правото на примање на пензија како такво, но дека исплатата на неговата пензија, наместо тоа, била привремено запрена почнувајќи од 1 јануари 2009 година, датумот на кој Законот од 2008 година влегол во сила.

ОДЛУКА

ЖАЛБА

9. Жалителот се жалел според членот 1 од Протоколот бр. 1 од Конвенцијата за запирањето на исплатата на неговата пензија.

ПРАВО

10. Жалителот се жалел дека бил лишен од неговата пензија. Тој се повикал на член 1 од Протоколот број 1 кон Конвенцијата, кој гласи како следи:

„Секое физичко или правно лице има право на мирно уживање на својот имот. Никој не може да биде лишен од својот имот, освен во јавен интерес и под услови предвидени со закон и со општите принципи на меѓународното право.

Претходните одредби не навлегуваат во правото на државите да донесуваат закони кои ги сметаат за неопходни за регулирање на користењето на имотот согласно општиот интерес или заради сигурно плаќање на данокот, другите придонеси и парични казни.“

A. Поднесоци на странките

1. Владата

11. Владата се согласи дека привременото запирање на исплатата на пензијата на жалителот преставува мешање во неговите права според Член 1 од Протоколот бр. 1. Сепак, таа мерка била законска и имала легитимна цел - имено, за обезбедување на социјална правда и економска добросостојба. Согласно Законот од 2008 година жалителот имал избор или да продолжи да биде вработен или да продолжи да добива пензија, а тој се одлучил за првото. Исплатата на пензијата ќе продолжи доколку тој прекинул со неговата работа и доколку за тоа ги информирал властите. На крај, тие навеле дека жалителот остварил значителен приход од неговата работа; тој приход бил, според нив, повисок од неговата месечна пензија по одлуката од 2008 година. Според тоа, оспорената одлука немала значително влијание врз неговата целокупна финансиска состојба.

2. Жалителот

12. Жалителот тврдел дека запирањето на исплатата на неговата пензија de facto претставувало прекин на неговото стекнато право, и дека тоа е направено со ретроактивна примена на Законот од 2008

година. Немало промени во неговата здравствена состојба за да се оправда прекилот. Иако тој остварил профит од својата правна практика, сепак пензијата претставувала значаен дел од неговиот вкупен приход.

Б. Оценка на Судот

13. Владата не ја оспори позицијата на г-а Џабирова во постапката пред Судот. Судот забележува дека вдовицата на жалителот има активна легитимација согласно член 34 од Конвенцијата да продолжи со жалбата во име на нејзиниот покоен сопруг (види *Streltsov and other "Novocherkassk military pensioners" cases v. Russia*, бр.8549/06 и 86 други, § 39, 29 јули 2010 година, и *Demerdžieva and Others v. the former Yugoslav Republic of Macedonia*, бр. 19315/06, § 19, 10 јуни 2010 година).

14. Релевантните принципи за конкретниот случај се утврдени во случајот на *Bélané Nagy* ([GC], бр.53080 / 13, §§ 112 - 118, ECHR 2016, со понатамошни референци). Тие неодамна беа повторени во случајот на *Fábián* ([GC], бр.78117 / 13, § 65, ECHR 2017 (извадоци)).

15. Осврнувајќи се на конкретниот случај, Судот смета дека пензиското право на жалителот според одлуката од 2008 година претставува сопственост согласно значењето на сопственоста од член 1 од Протоколот број 1 кон Конвенцијата (види *Lakićević and Others v. Montenegro and Serbia*, бр. 27458/06 и 3 други, § 64,13 декември 2011). Запирањето на исплатата на оваа пензија *ex nunc* претставува мешање во мирното уживање на сопственоста на жалителот (*B. v. the United Kingdom*, бр 36571/06, §§ 36 и 41, 14 февруари 2012 година, со понатамошни референци).

16. Судот забележува дека одлуката од 2009 година била заснована на членот 10 од Законот за пензиско и инвалидско осигурување од 2008 година (види став 6 погоре). Оттука, Судот е уверен дека мешањето кое е предмет во оваа постапка е предвидено според законот (види *Bélané Nagy*, цитиран погоре, § 120).

17. Судот се согласува со Владата дека целите кои се спроведувале преку мерката за која станува збор - имено, социјална правда и економска добросостојба – биле легитимни (види *Lakićević*, цитиран погоре, § 68).

18. Што се однесува до тоа дали мешањето постигнало фер рамнотежа помеѓу општиот интерес на заедницата и правата на поединецот, Судот ќе ги испита релевантните фактори идентификувани во случајот од *Фабиан* (цитиран погоре, § 73) – имено висината на изгубена корист, правото на избор и висината на изгубени средства за издржување кои ги претрпел жалителот.

19. Во овој поглед, Судот забележува дека оспорената мерка не влијаела на трајна загуба на пензијата на жалителот, ниту пак на намалување на истата; туку е привремено прекината за времетраењето

ОДЛУКА

на вработувањето на жалителот (види ставови 6 и 8 погоре), што не задира во самата суштина на правото (види Fábíán, цитиран погоре, § 74).

20. Судот понатаму забележува дека откако оспореното законодавство влегло во сила, на жалителот му била дадена можност да избере да ја задржи својата пензија и да ја прекине неговата работа или да остане вработен, а неговата пензија да биде привремено прекината. Неговото одбивање да го прекине своето вработување е она што довело до тоа неговата пензија да биде прекината (види став 6 погоре). Затоа, не може да се каже дека неговата пензија била прекината без на истиот да му е оставен избор по тоа прашање (ibid. § 76, со понатамошни референци).

21. Што се однесува до степенот до кој прекилот на пензијата се одразил врз средствата за живот на жалителот, видно е од поднесоците и достапниот материјал дека влијанието на мерката не е такво да ја доведе во прашање егзистенцијата на жалителот. Во овој поглед, Судот, исто така, забележува дека жалителот не навел дека мерката го имала горенаведениот ефект или дека му било побарано да врати одредени средства во Фондот како резултат на истата. Оттука, следи дека запирањето на исплатите на пензијата на жалителот не го оставила без никакви средства за издржување (види Fábíán, цитиран погоре, § 82, и Хасани против Хрватска, бр.20844/09 (декември), 30 септември 2010 година; исто така Moskal против Полска, бр.10373/05, § 74, 15 септември 2009).

22. Со оглед на горенаведеното и имајќи ја предвид широко поставената граница на државата за почитување во делот на економската и социјалната политика (меѓу многу други случаи, види Fábíán, цитиран погоре, § 84), Судот смета дека жалбата е очигледно неоснована и мора да биде одбиена, во согласност со член 35 §§ 3 (а) и 4 од Конвенцијата.

Поради овие причини, Судот, едногласно,

Ја прогласува жалбата за недопуштена.

Изготвено на англиски и објавено на 24 јануари 2019 година.

Renata Degener
Заменик секретар

Tim Eicke
Претседател